

Автор: Росица Заркова

Рубрика: Юбилей

Публикувана: бр. 6, декември 2020

Стогодишен юбилей е събитие, показателно за ролята и значението на всяка институция, устояла на промените и предизвикателствата на времето. През всички тези години в изграждането и утвърждаването на библиотеката на Икономически университет – Варна (ИУ – Варна) са вложени вдъхновение, творчество, труд и емоции на поколения ръководители, преподаватели, служители и студенти. Всеки от тях има своите важни събития и спомени, свързани с годините, посветени на развитието на университета и библиотеката, но има събития и факти по пътя, чието значение и важност никой не може да опровергае.

Идеята за откриване на Висше търговско училище (ВТУ) във Варна се заражда в периода 1911 – 1912 по време на сериозен стопански и културен подем на страната. Нейните инициатори са от средите на Варненската търговско-индустриална камара и Средното търговско училище. Тежката икономическа и политическа обстановка в страната по време на Първата световна война забавят реализацията, но веднага след приключване на войната един от главните радетели за създаване на Висше търговско училище (ВТУ) – Цани Калянджиев отново повдига въпроса в отчета си за състоянието на Средното търговско училище през учебната 1918/1919 г.

Докладът на Цани Калянджиев е изнесен на 14 май 1920 г. В него той предлага да се създаде Висше търговско училище и подробно излага аргументите си в подкрепа на идеята. След сериозна дискусия, заседанието формулира и утвърждава решение за откриване на училището, определяне на фонд и искане за одобрение от Министерството на търговията. Затова 14 май 1920 г. се приема за датата на раждане на ВТУ, а с това и на библиотеката, която е първото самостоятелно звено в него. Още в първия доклад – предложение за създаване на ВТУ, в приблизителната сметка за необходимите средства, е предвидена и сума за библиотека. Образец за организацията на училището стават германските търговски училища в Берлин и Лайпциг, а първите поръчки на икономическа литература са направени от книжарниците в тези градове. Фирми от Варна изработват шкафове за библиотеката и маси за читалнята. Първоначалният фонд на библиотеката е този на Средното търговско училище (около 6300 тома), след това са закупени книги (главно на немски и френски език) от първите преподаватели във ВТУ от предвидените при основаването средства и от дарението (50 000 лв.) на заможния търговец и бивш председател на Варненската търговско-индустриална камара Петър Г. Петрович.

Така библиотеката започва своята дейност с фонд от 10 000 тома с първия библиотекар (уредник) Аркади Стоянов. Първоначално голяма част от фонда е бил на чужди езици и е формиран от дарения от Германия, Франция, Англия, Италия. Литературата на български език е била много ограничена, като са получавани предимно доклади и протоколи на Варненската търговско-индустриална камара, годишни отчети, издания на Главна дирекция на статистиката, вестници, списания. Постепенно са

започнали да постъпват съчинения на първите професори във ВТУ като Цани Калянджиев, Станчо Чолаков, Вълчин Гериловски, Наум Долински, Янаки Арнаудов, Бойчо Бойчев и др. През периода 1939 – 1943 на работа в библиотеката са били Бончо Янкулев и Атанас Никифоров като библиотекар, Василка Сакъзова като книговодител. Към фондовете на библиотеката са добавени книжните фондове на библиотеките на френската и немската гимназии и Търговско-индустриалната камара.

Деветосептемврийската революция през 1944 г. заварва библиотеката с фонд от над 30 000 тома, което налага необходимостта от допълнителен персонал и специфична организация за представянето му. В изпълнение на политиката на правителството за децентрализация на висшето образование през 1945 г. се изграждат нови университети в Пловдив и Варна. Висшето търговско училище се преобразува във Варненски държавен университет с два факултета – Стопански и Технически, като това оказва влияние и в развитието на библиотеката и книжните ѝ фондове. През 1945 г. за уредник на библиотеката е назначен Тодор Попилиев, а през 1946 г. са назначени допълнително 4 редовни библиотекар. Наличните в библиотеката книги са описани на каталожни картички и подредени в каталог. Това е началото на организацията на библиотечните фондове и представянето им в каталози...

Цялата статия можете да прочете,

**ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА](#)
[онлайн](#)**

